

GORENJEČ.

Političen in gospodarski list.

Vabilo na naročbo. **«GORENJEČ»** stane za celo leto samo 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Naroča se list lahko vsak dan, in naj se naročnina izvoli poslati upravništvu.

Razlika med klerikalci in liberalci.

Pred nekaj leti med priprostim ljudstvom na kmetih še ni bilo znano, da so na svetu liberalci in klerikalci. Bilo je skoro v vsaki vasi mirno, in poznali niso med seboj ne liberalcev, ne klerikalcev. Večinoma povsod so gospodarili v občinskih odborih možje, ki se niso brigali ne za liberalce in ne za klerikalce. Marsikdo povprašuje, zakaj pa se je moglo shajati takrat brez teh dveh? Kdo je začel prvi ločiti ljudi v dve vrsti, v liberalce in klerikalce?

Ako se ozremo nazaj na tiste mirne čase, vidimo, da je takrat po vseh krajih imel prvo in zadnjo besedo duhovnik. Kar je rekel on, vse se je zgodilo. Mnogo reči je bilo pametnih, mnogo pa neumnih. Vse pa, neumne in pametne ukaze duhovnikove so slepo pokorni ljudje lepo ubogali. Zato je bil povsod mir, zato duhovniki niso ločili svojih ovčic v liberalce in klerikalce. S časom pa napreduje svet in ljudstvo. V mnogih krajih so se nekateri možje začeli zavedati in niso hoteli ubogati vsega, kar jim je župnik ali kapelan nasvetoval. To pa je oblastne «gospode» ujezilo in začeli so ruvati proti takim možem.

Če pa so bili te vrste možje precej veljavni pri ljudeh, imeli so za seboj tudi nekaj ljudi. Tudi to ni ugajalo mnogim duhovnikom in začeli so na razne načine preganjati svoje neposlušne farane. Da pa je več izdalo, začeli so jih pobijati s pomočjo vere. Iz precej dobrih katoliških mož napravili so liberalce, ki nimajo nobene vere in ki zato niso nič vredni. Poznamo mnogo takih mož, ki hodijo v cerkev, k spovedi in sploh opravljajo svoje verske dolžnosti. Pred nekaterimi leti so bili v veliki veljavi pri duhovnikih. Danes pa so najbolj sovraženi od duhovnov in raz prižnico jih duhovniki imenujejo liberalce in brezverce. Vendar pa so v resnici ravno tako posteni ljudje kakor takrat, ko so duhovnike vse slepo ubogali.

Včasih ni bilo časopisje razširjeno tako, kakor je danes. V mnogo vaseh razven župnika in učitelja ni nobeden imel časopisa. Ko pa je začelo izhajati več časopisov, začel se je boj med njimi. In kakor vidimo v vsaki vasi nekateri može, ki podrepujejo svojim duhovnikom, tako so tudi nekateri časopisi zagovarjali samo duhovne.

Teh časopisov so se oprijeli duhovni in začeli so jih širiti med ljudi. Take vrste časopisi so danes «Slovenec», «Domoljub» in «Bogoljub» na Kranjskem. Kdor bere te časopise in je naročen na nje, ta je pravi katoličan, in duhovniki imajo dopadajenje nad njim, če je drugače še bolj napačen človek. So pa tudi drugi časopisi, kateri nočejo duhovnikom vsega prav dati. Te časopise duhovniki preganjajo in, kdor jih bere, je liberalce brezverec i. t. d. V teh časopisih se pove večkrat kakšna ostra beseda proti duhovnikom, ki pa je navadno tudi vselej resnična, ker jo je treba podpreti z dokazi in pričami. Resnica pa bode v oči, zato je pregrešno brati take «liberalne» časopise. Klerikalne časopise pa lahko bereš brez greha, čeravno je notri sama laž in obrekovanje. Zato je le tisti pravi katoličan, ki bere lažnivega «Domoljuba» in hinavskega «Slovenca», vsaj ta dva lista priporočajo duhovniki. Ker pa je na svetu vedno dosti kratkovidnih in nerazumnih ljudi, zato za sedaj vidimo, da naročujejo le take časopise, ki mnogo lažejo in obrekujejo.

To so pravi klerikalci. V neki vasi D. je polovica vasi klerikalne. Naročenih imajo več «Domoljubov», in župnik jim daje «Slovenca». Dekleta so vpisana vsa iz klerikalnih rodovin v «Marijino družbo» in tudi za žene se pripravljajo nekaj takega. Druga polovica vasi je liberalna ali napredna. Tu so boljši kmetje vmes. Nekateri so naročeni na «Rodoljuba» in «Gorenjca», in učitelj jim posoja «Narod». Prvi so klerikalci in bilo bi pričakovati, da so to najboljši ljudje. Ali zmoti se vsak, kdor misli, da je tako! Med klerikalnimi možmi se nahajajo najslabši ljudje. Posebno so nekateri vneti žganjarji, ki doma pretepajo svoje žene, med tem, ko imajo znanje z dekleti. Dekleta teh klerikalcev, takoimenovane Marijine družbarice, vsako leto preskrbe faro z nekaj nezakonskimi otroci. Klerikalni fantje so hudi pretepači, ki napadejo vsakega mirnega liberalca. Toda župnik nikdar ne reče tem ljudem nič žalega, ker pridno berejo «Domoljuba», so vpisani v Marijine in druge pobožne družbe; kadar so volitve, volijo same «katoličane». Pač pa župnik rohni vsako nedeljo nad liberalci, katerim ne more drugega očitati, da berejo napredne časopise in pri volitvah nočejo voliti ne župnika, ne drugih klerikalnih hinavcev. Kakor v D., tako je marsikje drugod, da so klerikalci najslabši ljudje, vendar jih duhovniki hvalijo, ker so jim slepo pokorni v vseh stvareh. Poznan je neki posestnik, ki je jako zagrizen kle-

rikalec. Velikokrat je pijan in takrat se obnaša kakor najslabši baraba. Vsaka druga beseda mu je kletvica in besede, ki se ne govore v pošteni družbi. Na prsi se bije: Hudič, jaz sem katoličan, hudič! Naročen je na «Domoljuba» in po gostilnah ves pijan vpije: «Duhovni so apostelji, poslušajmo jih!» In kdor mu ne potrdi, začne ga zmerjati z liberalcem. Poznamo drugega takega klerikalca, ki ima take lastnosti, da jih opisati ne moremo in nočemo. Vendar sta oba ta dva v veljavi in poštena katoliška moža. Nasprotno pa vsi drugi niso nič vredni, ki tako ne delajo.

Koliko izgledov bi se se lahko navedlo. Pa dovolj tega. Iz vsega, kar moremo opaziti med klerikalci, lahko rečemo: Vsak tat, vsak pijanec in surovež, vsak še tako slab človek ima veljavo in je dober katoličan, če se kaže klerikalca. Taki ljudje imajo posebno veljavo v farovžih. Ako si pa še bolj pošten in dober, če pa ne držiš in ne potrpiš vse z duhovnom, potem si najslabši človek in duhovniki ti že kar naprej obetajo pekel.

Tak je razloček med klerikalci in liberalci. Človek ima razum, pamet in prosto voljo. Vse to je prejel od Boga. Ako tedaj človek podpira neumne stvari in jih odobrava, ako ničesar sam ne misli, temveč hodi po svet v farovž, tak človek zametuje od Boga podarjeni razum in prosto voljo. Kdor je tedaj mož, sram ga bode pristevati se med take ljudi, kakor klerikalci. Kdor bode te vrste prebral, naj pogleda okrog sebe in spoznal bode, da smo zapisali resnično stvar. Potem naj pa sklene nikdar bratiti se s klerikalci, ker vse slabe lastnosti klerikalcev so nalczljive, kakor črna kuga. Kdor pa zbolji za klerikalno kugo, temu ni pomagati več. Zato, vsak poštenjak, se sramuj biti klerikalec! H.

Posojilnica za Bled in okolico

je izdala za osmo upravno dobo 1903 računski zaključek, iz katerega posnamemo, da je bilo prometa K 451.368·96, torej proti lanskem K 367.950·29 več za K 83.418·67.

PODLISTEK.

Slomškarica.

Živela sta v lepi in prijetni prijaznosti med seboj — po domače rečeno — kakor on pa ona! Vi se mi neumno muzate in si mislite: «Že vemo, kaj hočeš reči s tem.» Jaz pa pravim, da se grdo motite v svojih kosmatih mislih! In to svojo zmoto bodele tudi sami spoznali takoj, ako vam povem, kdo sta. Zdaj pa odmašite svoja liberalna ušesa in skrbno poslušajte, da se v prihodnjic več ne bodele drznili tako podlo in hudobno soditi o tako vzornih katoličanih!

On je za blagor slovenskega kmeta vnet mlad rdečeličen konsumarski župnik mastne župnije tam doli v ljubljanski okolici, kamor pride večkrat sam blaženi dr. Žlindra potrjevati v veri svoje neumne backe in jim praviti svoje čudeže, ki jih dela njim v prid v državnem in deželnem zboru. Te Žlindrove obiske in shode pa vselej prej naznani in priporoči kmetom rdečelični župnik v cerkvi na prižnici tako-le: «V nedeljo popoldne po krščanskem naku bodo neki gospod iz Ljubljane pridigovali pred županovim hlevom. Pojdite jih vsi poslušat!» Tako oznanilo na posvečenem mestu naredi vsakokrat velikanski učinek. Bedasti in od špirta se tresoči kmetje pridero v vas iz vse okolice po več ur daleč, in usta se jim strmenja in zadovoljnosti odpirajo tja do ušes, ko jim mogočni gospod iz Ljubljane «pridiguje», kako je pocenil sladkor i. t. d.

Na novo je pristopilo 19 zadružnikov, ki so vplačali tri glavne deleže po 20 K in 16 opravičnih deležev po 4 K, izplačalo se je dvema zadružnikoma dvoje glavnih deležev in 9 zadružnikom po jeden opravični delež; koncem leta je tedaj 246 zadružnikov, ki imajo vplačanih 49 glavnih in 311 opravičnih deležev v skupnem znesku 1824 K.

Hranilnih knjizic je bilo na novo izdanih 58, uničenih pa 37, prirastlo jih je torej 21, in je koncem leta vseh vlagateljev 313 s skupno svoto vlog 277.858·20 K. — Vložne knjizice se sprejemajo kot vloga brez prenehanja obrestovanja.

Posojil se je na novo dalo 25, posojilo je docela vrnilo 21, tako da je bilo koncem leta 195 dolžnikov, ki imajo skupaj 272.925·08 K. — Čisti dobiček pripade rezervnemu zakladu.

Lastno premoženje posojilnice znaša koncem l. 1903, in sicer: Rezervni zaklad začetkom 1903 leta 8160·92 K, 4 1/2% za leto 1903 K 367·24, čisti dobiček leta 1903 K 2300·41; skupno lastno imetje znaša tedaj K 10.828·57.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega, četudi ni član zadruge, in se obrestujejo po 4 1/2% po celih mesecih brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama. Obresti se pripisujejo brez naročila strank koncem leta h kapitalu ter se znova obrestujejo.

Posojila se dajejo le zadružnikom, in sicer proti vknjizbi po 5 1/4%, na osebni kredit po 6%. — Prošnje za posojila se sprejemajo brezplačno v pisarni, kjer se dajejo tudi vsakovrstna pojasnila. — Pravila se dobe brezplačno.

Urادuje se vsaki dan: dopoldne od 8. do 11. ure, popoldan od 2. do 4. ure izimši praznike; ob nedeljah pa samo dopoldan od 8. do 11. ure. — Izplačila se dajejo: ob nedeljah od 8. do 9. ure dopoldne in ob sredah od 2. do 4. ure popoldne.

Posojilnica je član «Zveze slovenskih posojilnic v Celju», ki izvršuje revizije te zadruge.

V Kranju, 20. februarja.

Državni zbor se skliče — kakor poročajo listi — menda na dan 3. marca t. l.

Novi disciplinarni zakon za češko učiteljstvo. Deželni odbor češki je izdelal nov disciplinarni zakon za učiteljstvo ljudskih in meščanskih šol ter ga predloži deželnemu zboru v prvem prihodnjem zasedanju.

V takem imenitnem in uglednem kraju torej biva on kot vzoren in čislani dušni pastir, ona pa je prišla v tisti kraj vsled volje božje kot učiteljica in odgojevalka kmetskih otrok. Že od nekdanj pobožna in vneta za vse dobro, lepo in prijetno na svetu zapopadla je hitro v svoji brihtni katoliški glavici, da se spodobi, da postane med tako vernimi kmeti še pobožnejša in da pokaže svojo pobožnost tudi očitno. Dala se je zapisati v ondotno Marijino družbo in kmalu postala njena načelnica. Slomškarica je bila že prej, a le bolj skrivna, zdaj pa je začela dično družbo dobropoljskega konsumarja tudi glasno oboževati in proslavljati povsod, kjer je le mogla, in vedno je s seboj ponosno nosila v roki ali pa v žepu najnovejše katoliško glasilo iz Podrte peči!

Kadar ni imela opravka v šoli, videti jo je bilo vedno sedečo na klopici v župnikovi vrtni utici ali pred župniščem. Ako je ni bilo na teh dveh mestih, sedela je v župnišču v «gospodovi sobi», kjer je rdečelični župnik trkal z njo ob polen kozarec rujnega vinca, pa tudi kak dober mesen prigrizek ji je večkrat privoščil. Tako preganjanje dolgega časa na katoliški podlagi se je seveda godilo le podnevi, a kje in kako sta se zabavala ta dva dobra znanca ponoči, tega ne vem povedati, izmišljevati in lagati pa ni moja navada.

Rdečelični župnik je bil najprej v tisti župniji za kapelana in je bil znan okrog le pod imenom «ta lepi gospod Janez», ali ko je umrl njegov župnik, s katerim

Is Zofje se poroča, da pripravlja Bolgarska svojo armado za vse slučaje. Rezervisti so dobili obvestilo, naj bodo pripravljeni. Ruski zastopnik se je menda izjavil, da bo Rusija vzlic vojni nadaljevala svojo dosedanjo politiko na Balkanu in ne dopusti nobenega zavlačevanja reform. Vsako motenje začete akcije, naj pride od katerekoli strani, bo smatrala za izraz sovražnosti.

Dogodki na Balkanu. Uradno se razglša, da je vstane Albancev zadobil velike dimenzije. Tudi iz Ipeka došla pomoč ga ni mogla zadušiti. Pri Babajlozcu, 12 kilometrov od Djakova, je nastal dne 13. t. m. boj, ki traja menda še sedaj. Albanci so dne 14. t. m. naskočili Djakovo, kjer se je vnel tri ure trajajoč boj. Mesto Prizrend je v nevarnosti, 10 bataljonov vojaštva s tremi baterijami je odšlo na pomoč.

Vstaja v nemški Afriki. Blizu Windbucka se je zgrabila nemška stotnija z vstasi, pri čemur je bilo ubitih 32 mož. Pri Okahandji se je borila četrta stotnija z vstasi. Nemci so imeli le nekaj ranjencev, med njimi tudi stotnik, dočim je bilo vstasev več ubitih.

Dopisi.

Is Smednika. V četrtek, dne 11. t. m. se je pri nas streljalo z nepostavnimi topiči. Res dovolj vzroka imaš, smledniška občina, veseliti se, saj te še vladajo možje, katerih največje veselje je, nalagati občinske doklade. Dajte, gospod župnik, v prihodnji seji predlagati, ko že hočete na vsak način obogateti občino, da se še na maše naloži občinski davek. Saj bi denar naredil le pot iz farovža v farovž. Le veselite se, gospod, še ste gospodar cele občine, kakor ste se že večkrat bahato izrazili, če Vas prav Jenko iz Dragočajne ni volil. Ni se držal Vašega nasveta, ko ste zadnjič njegovi osemletni hčerki naročili: «I, i, povej tvojemu očetu, i naj drug bart na drugo plat voli!» Ta Jenko ima za ženo sestro nekega lemenatarčka, ki se je prej Osel pisal, sedaj se pa ne več. Ne vem, kaj ga je napolilo, da Osel noče več biti. K temu Oslu sta šli sestri prašat v Ljubljano, če sme mati dati Jenkotu pooblastilo. «Bog ne daj,» pravi lemenatar, «temu pa že ne.» Kaj je še nadalje naročil in kaj je potem doma bilo, ne bomo omenjali, ker sega preveč v družinske razmere; samo to prosimo gospode, naj saj med družinami ne delajo preprirov. — Pa poglejmo nekoliko na volišče! Volil je Gašper Polenc iz Trboj, ki še prepisan ni. V dokaz navedemo, da je šel k nekemu

se je vedno prepiral in mu delal mnogo sitnosti z raznovrstnimi zanimivostmi in tožbami, je postal on njegov naslednik v kljub svoji mladosti vsled velikih zaslug z ustanovitvijo klerikalne posojilnice, konsumnega društva kakor tudi vseh drugih najnovejših bratovščin in društev, ki bodo do konca svojega obstanka neusahljiv vir lepih dohodkov — za farsko bisago! Kakor pa vam je znano, naš prevzvišeni Bonaventura in njegov nezmotljivi svetovalec dr. Žindra vedno dobro plačujeta in odlikujeta svoje zveste podložnike za take in podobne katoliške zasluge, četudi drugače dotičniki do kolen gazijo in bredejo po posvetnem blatu in gnojnici. Zato se tudi gospodu Janezu ni mogla odreči prošnja za po njem tako lepo urejeno župnijo ter poslati vanjo za poglavarja kakega manj zaslužnega katoliškega pastirja, ki bi brez truda žel, kar je vsejal pridni Janez.

Ta Janez pa je bil že od rojstva sem jako gorke krvi, a po blagodejnem uživanju rujnega vinca se mu je kri še bolj razgrela. Ako se je ob takih prilikah približalo njegovo roznato obličje v neposredno bližino sladkim ustnicam in mehkeemu ličicu pobožne Slomškarice in če je ta občutila toploto njegovega blagoslovljenega telesa še tudi kje drugje, tega se je ona kaj lahko in kmalu privadila. Pa kako tudi ne, saj je bil on njen spovednik ter dušni vodnik in na nekem ženitovanju je slišala godca peti z vso resnostjo to-le šaljivo pesemco:

kranjskemu odvetniku z namenom tožiti nekoga, a odvetnik mu je rekel: «Sedaj še ne morete tožiti, ker še prepisani niste. Tožite pozneje!» In takih vzgledov je še več na razpolago. Nasprotna stranka je volila za odbornika moža I. B. iz Moš, ki je zaradi goljufije v preiskovalnem zaporu. Dalje je bil izvoljen neki Lavrič iz Zapog, katerega žena večkrat kar za tri tedne spodi. Ne vemo, kje ga bodo iskali, če med tem časom skličejo odbor. Ali ga bo potem žena zastopala v odboru? Ko bi bili farovski gospodje predlagali Grabnarjevega Janeza, pa bi bil izvoljen. Saj poznate Janeza tudi v Kranju, ko večkrat gor pride in če mu kdo na trgu reče: «Janez, zaukaj!» pa izvrstno zavriska. Tudi Osel je narobe mencov, ko je volil župnika in njegove podrepnike. Ti preljubi ustanovitelj raznih Marijinih družb, ti slavni urednik še bolj slavnega «Bogoljuba», ti bivši skofov adjutant, ti zaposli župnik, nismo še pozabili na te. Ta mož je v nedeljo pred volitvijo sklical shod, kjer je rotil kmete, naj ga vsi volijo, če tega ne store, bo šel takoj proč. Le nikar naj se Zapožani zanj ne boje. Lažje bodo dobili drugega, kakor kak gospodar hišpca. Dalje jim je pravil: «Če bo šel kateri fantek svojemu dekletu pod okno, naj me vzame s seboj, da bom slišal, kaj bosta govorila.» Mi bi pa tega nobenemu ne svetovali, kaj, če komu kakega dekleta mlad gospod prevzame, saj je tuci fant. To naj bo za danes. Če bo spet kaj novega, pa prihodnjič.

Z Bohinjske Bele. Verne ovčice na Bohinjski Beli imajo neumno navačo, da nosijo najlepše kosce in klobasice svojemu dušnemu pastirju, kadar doma zakolje pujska, da jih potem on s polnim trebuhom v cerkvi in drugje lože ošteva in striže. Poleg klobasic pa dajejo Beljani svojemu župniku še marsikaj, pred vsem pa mu morajo dati v zakup svojo pamet in svoje misli. Ker pa je v zadnjem času župnik Mrak menda dobival manj kolin kakor prejšnja leta in ker so se njegove prej njemu tako udane ovčice začele močno zanimati za napredne ali liberalne časopise, zato je postal misijon na Bohinjski Beli živa potreba. In prišli so tuji gospodje ter pokazali Beljanom štiri poslednje reči in jim povedali, kaki veliki grešniki so oni župljani, ki si upajo kako reč tudi drugače misliti kakor njih mogočni župnik. Misijonska žehta je zopet zmeščala trdovratneže, da zdaj spet udano in slepo plešejo po katoliski podlagi kakor jim gode črni Mrak. Prejšnjo nedeljo je on poskusil svojo mogočnost v cerkvi

«Brez moškega telesa
se ne pride v nebesa,
le moške telo
pripelje v nebo!»

To lepo in prijetno katoliško življenje se ji je v kratkem času v njenem novem službenem kraju tako priljubilo in omililo, da bi se mu več ne mogla odreči, ako bi se ji ponujal še tako bogat in imeniten snubač. In kolikor pogostejše jo je «speljal v nebo» lepi Janez, toliko bolj goreča in navdušena je bila za «dobro, pošteno in vzvišeno katoliško stvar». Nasprotno pa je iz celega svojega «devičarskega» srca črtila vse liberalce, posebno pa liberalne učitelje, ki ji še kot stanovski tovariši niso privoščili njene sladke sreče v župnišču, ampak so ji povsod, kjer se je prikazala zagovarjat dobro katoliško stvar, nevošljivo nagajali ter jo zbadali in preganjali z nespodobnim in neopravičenim pikanjem. A kaj so ji mogli? Vsem je pokazala fige in več ni šla mednje. Odslej pa se je še zvestejše in še z večjim katoliškim prepričanjem kakor prej ta tako krivično preganjana in nedolžna ovčica pasla v vinogradu svojega dobrega dušnega pastirja. —

Ali to lepo in vzgledno katoliško življenje krepostne slovenske učiteljice Slomškarice razun hudobnim liberalcem tudi materi župnika Janeza, ki je bila pri njem za kuharico, ni bilo všeč. Zakaj ne, to mi je še danes zagonetka! Pa menda vendar ni bila liberalka? No, naj bo ta zadeva že taka ali taka, resnica je, da gospodova mati ni

nad onimi revnimi ženicami in dekleti, ki nimajo denarja, da bi si kupile sedeže v cerkvi, v katerih bi si odpočila svoja utrujena kolena vsaj med zopernimi političnimi pridigami. Ker vse ženske kakor tudi moški v prukah med pridigami komodno sede, posedle so do zdaj ta čas vselej okrog po cerkvi tudi ženske zunaj pruk in če je katera izmed njih malo zakimala, menda ni storila s tem nič napačnega, ker jim je Mrak pred zadnjimi deželno-zborskimi (ali državnozorskimi) volitvami to še priporočal, češ, zdaj bom govoril možem o volitvi, ženske pa smete med tem dremati brez greha. No, ako po leti ljudje zadremlejo v cerkvi pri kaki dolgočasni politični pridigi, ni to nič čudnega, zdaj pozimi, ko se ponoči lahko naspe in jim tudi mrz preganja dremoto, pa posebno po mrzlih cerkvenih tleh čepeče ženske ne dremlejo. Vendar je mogočni Mrak prejšnjo nedeljo vseeno začutil potrebo, da je zagrmel s prižnice nadnje, da morajo vse vstati in stati med pridigo, da ne bodo sede dremale. Razume se, da so vse takoj preplašeno planile kvišku, le ena, katero imajo za nekoliko neumno, je pogumno obsedela na tleh, ki so last cele župnije, in zdaj se okrog govori, da je ista še najbolj pametna. Blejski «Narod»-bralec.

Iz Šoštanjna na Štajerskem. Odkar obstoji pri nas nepotrebna «sulferajnska» šola, v kateri poučuje župnik Govedič veronauk in slovensščino, vsled česar smo mu takrat v «Slovenskem Narodu» malo potipali na žilo, se ta maziljenec ne neha zaletavati v nas zavedne narodnjake, kakor stekel pes, za kar ga moramo vendar enkrat pošteno čehnuti po debelih njegovih čeljustih. Dne 13. decembra 1903 je sramotil po svojih podložnih kapelanih Šornu in Hrašovcu na neodpustljiv način vse farane. Izjava, katero sta morala uboga kapelana proti svoji volji iz lece počasi in razločno prečitati, glasi se dobesedno takole: «Ljubi farmani! Tožen sem; nekateri Slovenci iz Šoštanjna so me tožili pred vč. knezoškofijstvom. Nemec ni nobeden zraven. Česar so me tožili, ne vem, pa bom že izvedel. V torek ob 10. uri dopoldne pridejo č. g. dekan, da bojo v kaplaniji zaslišali tiste može, ki so me tožili. Jaz pa povabim celo faro, da bote povedali g. dekanu, ali izpolnujem svoje dolžnosti kot Vaš župnik, da bote povedali, kako krivico sem temu ali onemu storil. Pridite, da bote videli moje tožnike, to Vam bojo gotovo prav brumni bogaboječji možje. Posebno

mogla več videti pobožne Slomškarice v župnišču in ker niso vsi njeni opomini in svarila nič izdala, zvezala se je zoper njo z ondotnim liberalnim nadučiteljem in s skupno močjo sta jo srečno zapodila — iz njenega raja!

Vsega tega bi vam ne pripovedoval, ako bi oba, namreč on pa ona, ne bila znana tudi na Gorenjskem, kjer si je on nekdanj kot «ta fest mali kapelan» postavljaj in venčal neomajljive spomenike na ta način, da je v borbi za ljubezen lepih natakarič v gostilnah preobračal razheljene železne peči ter ugnal se več podobnih reči; ona pa sedaj nekje na Gorenjskem še vedno kot učiteljica Slomškarica objokuje svoj izgubljeni raj.

Ako jo kdaj srečate in vidite rdeče kolobarčke okrog njenih milih očesec, spomnite se na to-le zgodovinsko povestico, in precej boste vedeli, zakaj se je ubožica jokala, ako pa jo vprašate, kako je bilo v njenem prejšnjem službenem kraju in dobite od nje že obrabljen odgovor, da ni še nikjer videla tako surovih in hudobnih ljudi, kakor so tam doli, boste tudi lahko uganili, kaj to pomeni. Bog pa varuj, da bi pri tem kaj slabega mislili o njej, ker morate že dolgo vedeti, da naši pobožni katoličani niso in nikdar ne bodo zmožni za kaj slabega ali napačnega! Kar naredo, je vse dobro zanje in zato mora biti dobro tudi za druge. Ako pa se drzne kdo drugače misliti, ima velik neodpustljiv smrtni greh in ne bo nikdar užival blažene sreče v župnikovem raju!

Podregovič gorenjski.

vabim vse prebivalce v Šoštanj — Nemce in Slovence, naj povejo kako krivico jim delam. Kaj je pa vzrok, da so me tožili? Čujte! Ako bi jaz s temi ljudmi vsaki dan v krčmi ali v čitalnici popival, popeval, igral, čez Nemce šinfal, z eno besedo se njih družbe držal do pozne polnočne ure, o takrat bi me ti Slovenci ne tožili, takrat bi vpili: Živio, g. župnik! Ker pa tega ne storim, zatoraj to prav satansko sovraštvo, ta divja gonja zoper mene. Pa tukaj pred celo faro očitno izjavim, da Nemcev v Šoštanj ne bom nikdar sovražil, oni so moje ovčice, kakor Slovenci! Prilagajo za cerkvene potrebe ravno toliko, kakor Slovenci! Ja, še več! Slovenska bogata posojilnica ni imela za naše nove levite (Vespermantel) niti enega vinarja, čeravno ima za 3000 gld. cerkvenih denarjev in je cerkveni ključar prišel dvakrat moledovat. In nemška (kassa) je drage volje dala 50 kron, ko se je samo omenilo, za kaj se pobira. In župnik naj bi Nemce sovražil? Nikdar in nikoli, in ako se vsi šoštanjski Slovenci na glavo postavijo! Dokler bo trpelo to sovraštvo, ta nesloga, tako dolgo v šoštanjskem trgu ne bodo peli tako potrebni novi zvonovi. To je sad hujskanja! Volitve se bližajo, le hujskajte, plačilo Vam bo obilo. Če bom v torek doma, vsedel se bom pred kapelanijo, da bom imel priliko spoznati moje dobre prijatelje, katerih me Bog obvaruj! Povedal sem Vam vsem, ker se nikogar ne bojim in ker Vam nočem nič prikrivati. Toraj v torek na svidenje! Še nekaj! Ker ni bilo za prvi teden najetih svitanc, so nekateri šoštanjski Slovenci v «Slov. Narodu» strašno sramotili pred širnim svetom našo faro, kako je mlačna, kako vera peša in še več enakih laži. Zoper tako postopanje jaz tukaj očitno protestujem in rečem: Vera v šmiheljski fari ne peša, a pešala bi vera, ako bi bilo več takih faranov, kakor so oni dopisniki. Torej, Šmihelčani! Vi ste slabi kristjani, tako Slovenci čez Slovence pišejo. Pojdite v Šoštanj, pa se zahvalite za to čast. Kovačnico, kjer se kujejo zoper župnika in Šmihelčane tako sramotni članki, itak poznate, poznate tudi kovače. Pa ti ljudje dobili so za to svojo laž (?) tako klofuto, da jim bode dolgo po ušesih zvenelo. Šmihel pri Šoštanju, dne 13. decembra 1903. Ivan Govedič l. r. v svojem 20. letu tukajšnjega pastirskega delovanja.» Vprašamo sedaj Vas farane, ni to skrajna nestrpnost dušnega pastirja, na tak način sramotiti iz lece verni slovenski rod, vrlo slovensko posojilnico itd. Vprašamo pa tudi g. kneza in škofa Napotnika, ni li to zloraba lece. Pa naj si bode kakor hoče! Naslikati hočemo v prihodnji številki tega človeka v črni suknji, ki je rojen tam v Št. Pavlu v savinjski dolini in menjava svojo barvo kakor kameleon, in prepričan bode vsakdo, da celi svet ne premore takega poštenjaka, kakor je farska bisaga sv. Mihaela pri Šoštanju. Dalje pride.

Novičar.

Na Gorenjskem.

Božja volja. Kakor se kaže, bo velesovski fajmošter, znani konsumar Brešar, zganjal na Gorenjskem še večje prismodarije, kakor na Dolenjskem. Čujte, kaj si je izmislila ta brihtna katoliška butica. Izpostavil je sv. rešnje telo in pozval vernike, da naj pridejo «uro molit» v namen, da bi se srečno (t. j. po njegovi želji) izvršila volitev v krajni šolski svet in da bi bila za Velesovo na izpraznjeno učiteljsko mesto imenovana — učiteljica. In res je «srečno» iztekla volitev v krajni šolski svet, toda ne v Brešarjevem smislu, kajti božja volja je hotela, da so bili v šolski svet izvoljeni sami — liberalci! Če bo še hotela nesreča, da pride v Velesovo učitelj, potem bodo še celo najpobožnejši Brešarjevi farani prepričani, da sam Bog ne mara za njih fajmoštra, marveč da so njegove simpatije na strani liberalcev. — Kakor čujemo, je že imenovan za Velesovo učitelj.

Avstrijsko. Pred kakima dvema letoma — kakor se nam poroča — je prišel v Radovljico iz Šibenika v Dalmaciji gozdni komisar g. Otokar Bouček, na njegovo mesto v Šibeniku pa je bil poslan gozdno-nadzorstveni komisar g. Oton Paul. Prvi je postal v Radovljici višji komisar in drugi ga je o neki priliki tu obiskal. Bouček se je proti njemu pohvalil, da je v Radovljici prav zadovoljen s službenimi in krajevnimi razmerami in tudi

Paul je rekel, da mu ta kraj ugaja. Prejšnji mesec pa je bil Bouček nenadoma prestavljen nazaj v Sibenik in na njegovo mesto v Radovljico je prišel Paul. Ako se povemo, da je prvi Čeh, drugi pa Nmec in sicer baje nemški nacijonalec, povedali smo menda dovolj. Le to še pripomnimo, da se avstrijski Slovani smejo opravičeno bati, da bodo mogočni in drzni Nemci še začeli od njih zahtevati njihove žene in hčere v zabavo vsled tega, ker so Nemci, ako se ne bodo v Avstriji izboljšale Slovanom sovražne razmere!

«V Sahari.» Nihče pač ni mislil, da je tam doli v peščeni in od solca razbeljeni puščavi tako veselo vrvenje in življenje. A zadnjo soboto smo si izbrali jako ugoden kotichek v njej; ves promet se je tu križal, vse je kričalo in drvelo križem, nihče se ni bal pred prežečim levom z monoklom, vsakemu pa je izvalil smeh moderni gigerl. Na visoki palmi čepel je razposajeni pavijan, v njeni sencu pa se krepčal s cvekovim brinovcem in nekim svetovnim slovenskim listom žilavi zamorec. Da tudi v Sahari obstoja telovadba, dokazala nam je vrsta zamorcev s skakanjem čez žirafa, ne daleč odtod pa je hrustala hijena človeške kosti. Nato se je vrstila v bujnem cvetju oaza, iz katere sta odhajala na čilih velblodih dva jezdeca, katerih eden je sedel zmagovito in ponosno v sedlu, ker se mu ni bilo bati v puščavi blatnih mlakuž, drugemu se je pa vidilo, da je šele začetnik. V ozadju smo videli dolgo karavano, katere se je bližala oazi. Ob vitki palmi pa je slonela začudeno žirafa ter s svetim strahom gledala početje dveh beduinov. Ta dva sta namreč z najnovejšo valilnico valila nojeva jajca. Velika leča, postavljena ravno na ekvatorju, lovila je solnčne žarke ter tako osredotočila vso gorkoto na jajca, in vspeh je bil očividni: en mladi nojček je že veselo izletel, pri nekaterih lupinah pa so že kukicale ven male glavice. Ker so take valilnice zelo moderne in tudi precej razširjene, priporočamo ta saharški patent «Ben-Kau», ker smo prepričani, da bode imel pri kurjih jajcih še več vspeha. Toda ozrimo se dalje. Tu smo zazrli velik šotor, na jedni strani je stala zamorka z detetom na prsih, na drugi pa smo videli žalostno znamenje smrti — znamenje, da je leta 1903. od vseh zapuščen izdahnil tu sloveči Dihur; le mali ostanki okrstja nam še pričajo o njegovi posvetni eksistenci. V rdečih žarkih pa se je videlo daleč v ozadju mesto Kahira. In v ta lepi kraj je nakrat priromal svetovnoznan «Zane 'z Iblane» ter s svojim kričanjem «že greja, že greja!» opozoril na dolgo karavano, katere se je takoj na to vila po dvorani. Na čelu je drvil derviš, za njim pa je korakal mogočen turški paša z vsemi odznaki svojega dostojanstva in z večimi turškimi strežaji. Za njim je šla prva izvoljenka njegovega pestrega harema z dvema zamorskima strežajema, nato pa druge dame iz harema, med katerimi smo zrli krasno Egipčanko, Arabkinjo, odaliske, Čerkeske in Marokanke. Neizogibni Anglež z originalnim strežajem, naravoslovec - profesor, turški žid in pa po celem svetu znani Ur-Ban R' ibn-Džan, ti vsi so se priklopili karavani, za njimi pa je stopicala prava kamela. Karavano je stražilo šest čvrstih sinov puščave — šest beduincev. Med drugimi maskami smo opazili krokodila, lepo Grkinjo, popa, dve maski, ki ste predstavljali nebo, zemljo, diplomata, več zamorcev in pa elegantno skupino civiliziranih zamork in zamorcev i. t. d. Vse to je živelo v Sahari najrazposajenejše življenje in od časa do časa so se vnele prave bitke s konfeti. Vspheh te maskerade je gotovo nadkrilil lansko, če ne že z drugim, pa s svojo živahnostjo, katere dosedaj še nismo našli v Kranju. Prvo četvorko je plesalo 60 parov, in vse se je vrtelo do ranega jutra. — Dvorana je bila električno razsvetljena, za kar smo g. A. Kreuzbergerju iz srca hvaležni, ker nam je dal vso moč zastoj in s tem dokazal, da mu še nedostaja moči. Pri plesu je igrala vojaška godba iz Gorice.

Iz Škofje Loke se nam piše: Škofjeloško prostovoljno gasilno društvo ima jutri v nedeljo 21. t. m. ob 3. uri popoldne svoj redni občni zbor v mestni hiši s sledečim sporedom: 1.) pozdrav po načelniku; 2.) poročilo tajnikovo; 3.) poročilo blagajnikovo; 4.) volitev treh pregledovalcev računov; 5.) volitev novega odbora za dobo

dveh let; 6.) posamezni nasveti in slučajnosti. — Minuli torek je umrl v škofjeloškem kapucinskem samostanu pater Jernej Pokorn, splošno znan pod imenom Martancev. Zadelca ga je kap. Dasi je v četrtek dopoldne, na dan pogreba, lilo kakor iz skafo, je bilo udeležnikov, ki so spremljali pokojnika na njegovi zadnji poti, naravnost ogromno število. Jasen dokaz, da je pokojnik užival med tukajšnjim občinstvom splošne simpatije. Svetila mu večna luč! — Utopljenca moškega spola so polegali pustni torek dopoldne v Logu pri Škofji Loki iz Poljansčice. Truplo so prenesli v mrtvašnico v Škofji Loki, kjer se je vršila v četrtek popoldne sodnijska obdukcija. Utopljenec je 67letni Francišek Dolenc iz Bukovega vrha. — Zaključek plesnih vaj v soboto 13. t. m. in maskarada na pustni torek zvečer sta zopet enkrat napolnila prostore loške čitalnice. Da so se plesne vaje resno gojile pod vodstvom lekarnarja gospoda Ervina Burdycha, dokazuje osobito češki ples «beseda», katerega so udeležniki izvajali z naravnost finim nastopom. Oba večera sta se za čitalnico v vsakem obziru častno izvršila.

Kdor se hoče odkupiti za poste, naj se vpiše v «Malega turista». Poroča se nam namreč, da so nekateri člani tega društva — najzvestejši podaniki našega tehanta — na pepelnico sredo v društvenih prostorih na «Cofišču» kurirali svoje mačke ne z arniki, ampak — z govejimi golazem. Ker ti pobožni možje prav gotovo niso prelomili cerkvenih zapovedi brez dovoljenja svojega župnika, smo prepričani, da je visokočastiti gospod dekan Koblar podelil vsem članom «Malega turista» — «general-dispens!»

Konzum v Poljanah je — kakor se nam poroča — vzelo jako žalosten konec. Ta teden raznašajo «biriči» plačilne naloge zapeljanim kmetom. Med ljudstvom je zavladala velika jeza vsled pozivnega plačila in kmetje kolnejo, da je joj! Daljše poročilo nam je obljubljeno.

«Der kleine Kohn.» Časnikarska dolžnost nas veže, da zabeležimo vsak znamenitejši pojav na polju narodne prosvete v Kranju, naj izide ta pojav iz te ali one stranke. V tem pogledu — že vsled prirojene nam nepristranosti — tudi katoliškemu «Izobraževalnemu in zabavnemu društvu Kranj» nočemo kratiti laborik, katere si s svojim delovanjem, že leto dnij spleta v nevenljiv venec na ta hvalevreden način, da navdušuje tudi najširše sloje za vse lepo in dobro, da skrbi za vsestransko izobrazbo med svojimi člani in zlasti za splošno zabavo vsega tukajšnjega občinstva brez ozira na politično mišljenje. Ne smemo se pa čuditi, če društvo napredne in tako uspesno deluje, kajti na čelu istemu stoji dalekogledni možje z najširšim obzorjem, možje globoke učenosti in finega ukusa, z eno besedo možje, ki so popolnem kos svoji nalogi, to so namreč preč. gg. katoliški profesorji, katere je privedla v Kranj previdnost božja in srečna roka našega prezaslužnega g. ravnatelja Hubada. V teh glavah je nakupičene toliko modrosti, da se je doma niti iznebiti ne morejo, temveč jo morajo, da ne počijo same učenosti, še prodajati v Ljubljani v Leonovi družbi. Naravno, da se pod takim vodstvom izobraževalno in zabavno društvo čimdalje lepše razvija, da isto že sedaj upliva na razvoj našega socialnega življenja v modernem smislu in širi polagoma po Kranju nekak «velikomestni zrak». O tem nas je zopet uverila zadnja veselica društva «Kranj» od 7. t. m. Ni nam bilo sicer sojeno prisostvovati tej velezanimivi zabavi, a glavni aranžer, preč. g. profesor Josip Debevec, nam je olahkočil časnikarsko nalogo, kajti sam je do pitice natančno popisal veselico v «Slovincu» od 12. t. m. in se tudi podpisal pod svoje poročilo. Naj mu izrečemo za to uslugo na tem mestu najiskrenejšo zahvalo! Kakor posnamemo iz obširnega dopisa, se je bogati program zdelal šele v 4 urah, od pol 8. do pol 12. Na vzporedju je bila godba, petje in «teater». Koliko užitka za odlično občinstvo in koliko dobrega semena se je posadilo v teh štirih urah mej dovtetne in po izobrazbi koprneče poslušalce! Predstavljali ste se kar dve igri in sicer natančno po intencijah premil. g. Antona Bonavepture, tako da so v prvi nastopale samo igralke, v drugi pa samo igralci. «Čislane diletantke» je g. režiser Debevec doma v svojem stanovanju tako zveržil, da so veledramatično «Zakleto sobo v gostilni pri zlati goski» predstavljale tako

govršeno, da se je poslušalcem zdelo, kakor da igralke bero svoje vloge kar iz knjižic. Soffler — seveda tudi g. Debevec — je bil povsem nepotreben, prav kakor pri «Mannheimerjih». Na to se je predstavljal «Dr. Vseznal in njegov sluga Stipko Tiček». Kakor pravi g. Debevec, «so se vrli igralci zamislili v svoje vloge in deli zelo mnogo komike v posamezne prizore». Burno se je aklamiral zadnji prizor, ko sta dva policaja odgnala glavna junaka v «keho», a «zlata goska» je vendar še bolj ugajala. Kar nič ne dvomimo, da take duhovite igre delujejo strašno izobraževalno, a prav gotovo blaži duh še mnogo bolj glasba in tega mnenja je tudi g. Debevec. Seveda se v izobraževalnem društvu goji le zgolj plemenita godba. Pa čujmo g. poročevalca: «Pri dunajski koračnici «Der kleine Kohn» pa se nam je posebno zasmajalo srce in čutili smo nekak ponos, da tudi mi v majhnem provincijalnem mestu slišimo kaj velikomestnega.» No, vidite, tam v katoliškem izobraževalnem društvu že vleče velikomestni zrak in s ponosom ga srka v sé ta učena gospoda. Če bodo prihodnjič zaigrali «Komm, Karlchen!» ali «Dort oben in Weidlingau», se bo katoliški doktor same radosti izvestno postavil na glavo in potem bomo imeli v Kranju tudi velikomestni «orfeum». Kakor se nam poroča izza kulis, se delajo v katoliškem društvu za post velikanske priprave. V delu imajo baje Aleševčevo veliko narodno dramo «Dimež ali strah kranjske dežele» in jedno-dejanko «Zaklenjena vežna vrata v hiši št. 102». Društveni kritik veliki dr. Evgenij Jarc, ki je ravnokar v Ljubljani razmrevaril malega Maeterlincka, je neki že dal pod svoje kritično steklo ranjkega Brencija, da bo o njem predaval pred predstavo, seveda ob zvokih krasne dunajske koračnice — «Der kleine Kohn!» Le tako naprej!

Katoliška maškarada. Predput, ta čas presneti, pobóde manj ali več vsacega in ne prizanaša celo najpobožnejšim katoličanom, akoravno škof Bonaventura odsvetuje hrupne zabave in posebej še prepoveduje ples. Tudi klerikalna društva se v letošnjem predputu niso mogla odtegniti čaru princa Karnevala in odprla so na stežaj svoja vrata razposajenemu Kurentu. In prav je tako! Zakaj bi se pa klerikalci malo ne zavrteli? Tudi na veselici kranjskega izobraževalnega društva so poskakovali, da je bilo veselje, čeprav ni bilo plesa na programu. Ker se društvena godba bavi le s klasično godbo à la «Der kleine Kohn» je poslala plesateljina mladina po harmonikarja spod v gostilno in sukali so se do belog dana. Preč. gospod dr. Josip Debevec v svojem sicer vestnem poročilu ničesar ne omenja o improviziranem plesu in to diši malo po hinavščini. Zato nam pa veliko bolj ugaja njegov odkritosrčni šmartinski sobrat preč. g. kapelan Paulus, ki kar nič ni skrival svojih namenov in je vabil na predputno maškarado kat. slov. izobraževalnega društva v Šmartnem z imenitnimi vabili, tiskanimi v katoliški «Zadružni tiskarni». O, ta Paulus ume zganjati uprav ameriansko reklamo! Tu vidiš na vabilu namalana dva klovna, ki na boben ter klarineto delata cirkuško muziko, Paulus pa vabi slavno občinstvo na maškarado «pri Korošču» z nastopnim, vsekako po njem zloženim pozivom:

Le pridi in tam videl boš
razne narode in zveri,
zrl bele in črne ljudi,
velike pa tudi male,
zrastle skupaj ino same;

špasov in šal bo celi koš,
da bo tebi potem hudo,
če pri Korošču te ne bo!
Muzika bo še pela vmes.
Le pridi, pridi prav zares!!

Ali ni to originalno? Vsekako zasluži ta duhoviti izrodek Paulusove muze, da se ga ponatisne prihodnje leto v klasični «Slovenčevi» predputni prilogi, v «Čuku». Prav gotovo bi ne delal sramote «Čukovim» meznarskim «dovtipom». In previden je ta Paulus! «Otrokom vstop ni dovoljen!» velé vabila, in gotovo je prav umestna ta pripomnja že z ozirom na «skupaj zrastle», in druga čudesa, ki so se obetala posetnikom katoliške maškarade pri «Korošču». Toda, četudi se je odbor zavezal, da bo «vestno in vneto skrbel za obilen smeh, zabavo in razno šalo», se je žalibože izjalovila katoliška maškarada kljub vsemu naporu in pestrobojnim vabilom. Da, prišlo je skoraj do krvavala. Komaj so potolazili sosedne Bitenjce, ki so za svoj denar hoteli videti vse napovedane maskare, a je

prišla — kakor pravijo — samo ena, namreč sam preč. g. Paulus — z zavihanimi hlačami! Mi konstatiramo, da kaj takega morejo trditi le zlobni jeziki, kajti tudi g. Paulus ni bil maškara, marveč je imel zavihane hlače, edino zato, ker je tisti večer deževalo. Ko je opazil nedostatek pri svoji toaleti, se je baje takoj «demaskiral». In tako je imelo šmartinsko kat. slov. izob. društvo maškarado — brez maskar!
Poročil se je v Gorici g. A. Zigon, profesor v Kranju, z gospodičino Avgusto Erzinovo.

Na Bohinjski Bistrici je dne 12. t. m. umrl g. Ivan Mencinger, mesar in gostilničar, star 62 let. Pogreb je bil v ponedeljek ob 9. uri zjutraj. N. v m. p.

Drobič z Gorenjskega. V Poljanah nad Škofjo Loko je v noči od 14. na 15. t. m. razsajal hud vihar, ki je pometal mnogo opeke raz streh in podrl več dreves. --- Dne 15. t. m. ponoči je bil ubit Andrej Nograšek iz Tunjic, ki je umrl dne 17. februarja. Zaprli so radi tega uboja več oseb. — Na Brezjah se je dne 17. t. m. poročil g. Ivan Debevec, orožniški postajevođa v Kropi, z gospo Marijo Pesjakovo, posestnico v Kamni gorici. — V Bohinju je v neki gostilni nastal radi dveh Italijank prepir. Eden je bil precej ranjen. Janezu Fabriju pa je nasprotnik porinil nož v trebuh. Fabri je umrl. — Dne 15. t. m. ponoči je nekdo vlomil v postajališče na Črnučah in odnesel 25 K z nekaterimi kartami. Storilca še niso dobili.

Rusko-japonska vojna.

Minuli petek se je zvedelo, da so bili Japonci istega dne, ko so Rusi porušili Hakodato, na suhem pri mestu Daljnem od Rusov strahovito poraženi. Japonci so hoteli severno od Port Arturja v bližini mesta Daljni na polotoku Liaslong izkrcati nekaj vojaštva. Izkrcali so dva polka; v istem hipu pa so jih obkolili Rusi in uničili oba polka do zadnjega moža.

Iz Londona se poroča, da so poročila raznih angleških listov da so Japonci razstrelili tri ruske ladije, izmišljena. — Japonci so v četrtek prejšnjega tedna izkrcali blizu Port Arturja 600 mož. Ruski kozaki so 410 teh vojakov posabljali, ostali so se rešili na japonske ladije. — Pri spopadu pred Port Arturjem je bilo več japonskih ladij močno poškodovanih. Dotične ladije se nahajajo sedaj v ladjedelnici v Sasehu, da se popravijo. — Japonski uradni list v Tokiu naznanja, da najame Japonska posojila 100 milijonov jenov (nad 200 milijonov kron). — V ministrtvu mornarice se delajo priprave za mobilizacijo cele angleške mornarice. Vse vojne ladije morajo biti pripravljene na odhod.

Iz Petrograda se uradno razglša, da Japonci pri Port Arturju niso mogli izkrcati nobenega vojaka. — «Novoe Vremja» je začelo zbirati prostovoljne darove za mornarico. V treh dneh se je zbralo 100.000 rubljev. — Vlada je izdala obširen oklic na narod, v katerem pravi, da za bližnji čas ni pričakovati poročil iz Azije. Edinstvo in moč Rusije — pravi oklic — izključujeta vsak dvom, da bo sovražnik za svoje izzivanje in izdajstvo kaznovan. Narod naj potrpi, ker je bojišče oddaljeno in zveza težka — o važnih dogodkih bo vselej obveščen. Rusija bo Japonsko kaznovala in se maščevala, a tako, da se bo kar mogoče prelilo malo krvi.

* * *

Ob sklepu lista smo prejeli naslednji brzojavki:

Petrograd, 20. februarja. Danes se je proglasilo uradno poročilo o pomorski bitki pri Čemulpo. Poročilo pravi, da so se Rusi borili z nepresežno hrabrostjo. Na križarki «Varjag» je bilo ubitih 33 vojakov in 1 oficir, 17 vojakov je težko ranjenih, 2 oficirja pa lahko. Na ladiji «Korejec» ni bil nihče ranjen. Ko so Rusi spoznali, da se Japoncev ne ubranijo, sta dala zapovednika sama razstreliti «Varjaga» in «Korejca», da nista padla Japoncem v roke.

London, 20. febr. Iz japonskega vira se potrjuje, da so Rusi res prekoračili reko Jalu in da marsirajo na Pujgjang. To je strateško velevažna postojanka, nekake korejske Termopile. Tu je bila že v 16. stoletju velikanska bitka in tu so Japonci v veliki bitki leta 1904 porazili Kitajce. Pujgjang je nekak ključ do Soeula.

Zahvala.

Radovljiški rokodelski pomočniki so poslali «Dijaški kuhinji v Kranju pod geslom: »Malo, pa to od srca!« 19 kron kot polovico prebitka veselice z dne 14. t. m. Da so se spominjali našega zavoda in mu naklonili dobrodošel dar, bodi jim izrečena najtoplejša zahvala.

V Kranju, dne 19. februarja 1904.

Odbor dijaške kuhinje v Kranju.

Ključavničarski pomočniki

in en vajenec se takoj vsprejmejo pri Ivanu Triller-ju, ključavničarju na Bledu (Gorenjsko). 26-1

Dobro ohranjen

klavir

(Bösendorfer) je poceni naprodaj.

Naslov pove iz prijaznosti upravnistvo »Gorenjca«. 17-1

Nove sani

s 4 sedeži, se takoj prodajo.

Kje? pove upravnistvo »Gorenjca».

Polenouka

priznано najboljša

28-1

se dobiva pri trgovini

R. & E. Rooss v Kranju.

Vsaka rodbina

naj bi v svoj prid rabila le

Kathreinerjevo

Kneippovo sladno kavo

kot primes vsakdanji kavni pijači.

Zahvala.

Podpisani Tomaž Štular iz Srakovelj pri Kokrici se najtoplejše zahvaljujem vzajemno-zavarovalni banki

„Slaviji“

katera mi je v nesreči požara izplačala celo svoto, za katero sem bil zavarovan, čeprav posestvo že 7 let ni bilo prepisano na moje ime. Vsled tega kar najtopleje priporočam vsakemu ta zavod. 23-3

Tomaž Štular v Srakovljah pri Kokrici.

Izvrsten okus dobi kava, ako ji primešate

Vydrove žitne kave

Poskusite! Poštna 5 kg pošiljka 4 K 50 vin. 25-2 franko.

Vydrova tovarna žitne kave Praga VIII.

Doktor pl. Trnkóczy-jev
Kranjski redilni prašek za prašiče

188 12

Londonska medalja

je dobil v Londonu, Parizu in Rimu 1903 najvišje odlikovanje
Grand Prix!

Dalje na tisoče zahvalnih pisem, tudi uradno potrjenih. Ta redilna moka se meša med krmo že pujskom Prašiči dosežejo največjo težo.

1 zavojček po 50 vin. se dobiva

pri trgovcih,

po pošti 5 zavojčkov v glavni zalogi

Lekarna Trnkóczy, Ljubljana.

Uradno poverilo.

Predloženi prepis se popolnoma strinja pisanemu originalu na dopisnici, katera ima znamko za 4 štirje in 2 vinarja.

Ljubljana, tretjega oktobra edentisočdevetstoena.

(Notarski pečat.)

Ivan Plantan, s. kr. notar.

Spoštovani gospod! Moji prašiči niso žrli, tudi so bili sila revni. Slučajno sem dobil od enega mojih ljudi za poskušnjo en zavojček redilnega praška za prašiče. Človek se mora kar čuditi! Ne morem svojih prašičev dovolj krmili, strašansko veliko požro, tako, da so se čez nekoliko dni močno izredili, hvala temu izbornemu sredstvu. Morem isto vsakemu najbolje priporočiti in ga bodem tudi priporočal.

Prosim z obratno pošto pet zavojev redilnega praška za prašiče.

Belišće, Slavonija, 31. oktobra 1900.

Z velespoštovanjem

Josip Enyisch
železniški nadzornik.

Zahtevajte „Gorenjca“ po gostilnah in kavarnah!

Posamezne številke „Gorenjca“

prodajajo po 10 vin. v

Škofji Loki gospod M. Žigon, trafika na glavnem trgu;

Radovljici gospod Oton Homann, glavna trafika;

Javorniku gospod Štefan Podpac, trgovec;

Bohinjski Bistrici gospod M. Grobotek, trgovec.

„Škrat.“

Jedini slovenski humoristično - satirični
tednik, ki prinaša izključno

11—6

originalne slike.

Izhaja v Trstu vsako soboto. Naročnina
za vse leto 6 K, za pol leta 3 K. Posamezne
številke se prodajajo po 10 vin. Zahtevajte
brezplačne številke na ogled!

4 rabljeni, popolnoma dobri Howe-šivalni stroji

od katerih sta dva še skoro nova, se po 10—20 gl.
prodajo. Istotam se dobe tudi vse vrste novi stroji in
zraven spadajoči deli. — Povpraša naj se pri
G. Batheltu v Trzinu.

24—3

Vsi kmetovalci

se lahko pre-
pričajo, da je
najboljše sred-
stvo konje,
krave, telice,
vole, prašiče,
ovce i. t. d.
obdržati
zdrave, močne,
ješče in debele
če se jim pri-
mešuje h krmi

živinski prašek

iz lekarne **Piccoli** „pri Angelju“, **Ljubljana**
Dunajska cesta.

En zavoj $\frac{1}{2}$ kilogr. stane 50 vin., 10 zavojev 4 krone. — Zunanja
naročila po povzetju.

Spoštovani gospod Piccoli, lekar v Ljubljani.

Po večletni uporabi pri svoji živini in po velikem povpraše-
vanju od svojih znancev in družih po Vašem živinskem prahu;
prišel sem do prepričanja, da je vaš živinski prah izboru zdravilo,
katero bi se ne smelo v nobenem hlevu pogrešati.

Z odličnim spoštovanjem

And. Kocjančič.

Podgora pri Gorici, 13./VI. 1902.

I. 199—19

Tedenski sejem v Kranju dne 15. t. m.

Prignalo se je 150 glav goveje živine, 3 telet, 32 prašičev,
— ovac, 1 koza, — buša, — konj. — 50 kg: pšenice
K 8-25, prosa K 7-25, ovsa K 6-25, rži K 7—, ajde
K 8-50, ječmena K 6-50, fižol ribničan K 10—, koks K 11—,
mandalon K 9—.

Skladišče vina

je odprla s 1. febr. 1904

v Kranju

Jstrska vinarška zadruga

katera posluje že 10 let in si je pridobila
tekom te dobe občno pohvalo ter priznanje
za dobra in pristna svoja vina.

Klet je v hiši Fr. Kuralta.

Kdor želi imeti zdravo in dobro vino, naj pride in
poskusi ter se sam osvedoči o tem.

Cene bodo primerne!

21—3

Meblirana soba

se v novi hiši poleg gimnazije takoj odda (II. nadstropje
na desno).

22—3

Glinaste peči, štedilnike, banje

za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in
druge glinaste izdelke
v vseh barvah, trpežne in cene
priporoča prva in največja

tovarna

pečij in glinastih izdelkov

August Dreise

115-39

v Ljubljani.

Večkrat premirano!

Mestna hranilnica

v Kranju

obrestuje hranilne vloge

po 4 odstotke

brez odbitka rentnega davka

9—5

katerega plačuje iz lastnega.

Stanje vlog K 3,198.040-74. Stanje hipotečnih posojil K 1,969,473-41.

R. LANG, Ljubljana (Kollzej)

tovarna za modroce na peresa
in posteljno opravo, saloge
pohistva.

priporoča vsake vrste
modrocev, posteljne bloge, zrcal, podob,
otročjih vozičkov, naslonjačev, počl-
valnikov (sofa, kanape, divan) in
sobno opravo 94-42

po najnižjih cenah.

Cenike s 500 podobami pošlje
zastonj in poštine prosto.

Razpošiljanje točno.

Veliki požar

zamore se lahko in naglo pogasiti
samo s 13-5

Smekalovimi brizgalnicami

nove sestave, koje od desne in leve strani
vlečejo in mečejo vodo. V vsakem položaju
delujoče, kretanje brizgalnice nepotrebno!
Pri razstavi gasilnega orodja meseca avgusta
1903 v Pragi bila je naša tvornica R. A.
Smekal odlikovana z dvema največjimi odli-
kovanji, in sicer: **S 1. počastno diplomu**
za izboljšanje parnih in motor-briz-
galnic ter lestev in z zlato kolajno
za prednosti pri ročnih brizgalnicah
za nove sestave.

R. A. SMEKAL

Zagreb

skladišče vseh gasilnih predmetov,
brizgalnic, cevi, pasov, sekiric, sesalk
in gospodarskih strojev.

Loterijska srečka dne 18. februarja t. l.
Gradec: 47 33 21 59 19

H. Suttner, urar

v Kranju

priporoča svojo
izbornu zalogo

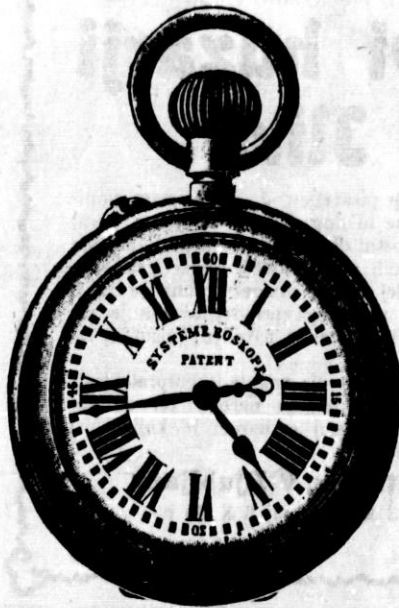
ur,

zlatnine
in
srebrnine

po
najnižjih cenah.

Ceniki zastonj in
poštine prosto.

Razpošilja se na
vse kraje sveta.

Nikelnasta anker-remont. roskopf. želez-
ničarjem dobro poznana, najtrpežnejša
in natančna ura, prav fino kolesje. Pokrov
stanovitno bel gl. 3-75, najfinejša znam-
ka, gl. 6-50. 140-35

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 144-34

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane
šivalne stroje in kolesa

Ceniki se dopošljejo na zahtevanje zastonj.

Kadar pridete v Ljubljano

izvolite si ogledati
v Špitalski ulici št. 5

moj novo urejen, bogato založen **suknen oddelek**,
broječ blizu 1000 različnih vzorcev zadnjih novosti,
modni kamgarn in ševijot, lovsko sukno, dosking, trikot,
peruvijen i. t. d. — **Ostanke** prodajam po zelo znižani
ceni. — Postrežba strogo solidna. Vzorcni na zahtevo
poštine prosto.

110 39

R. Miklauc.

Ljubljanska KREDITNA BANKA v Ljubljani

Podružnica v Celovcu.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem,
prioritet, komunalnih obligacij,
srečk, delnic, valūt, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu
šrebanju.

17-5 Polnovplačani akcijski
kapital K 1,000.000

Zamenjava in eskomptuje izžrebane vrednostne
papirje in vnovčuje zapale kupone. Daje pred-
ujme na vrednostne papirje. Zavaruje srečke
proti kurzni izgubi. Vinkuluje in devinkuluje
vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic. — Borzna naročila.

Podružnica v Spiljetu.

Denarne vloge sprajem
v tekočem računu ali na vložne
knjižice proti ugodnim obrestim.
Vloženi denar obrestuje od dne
vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.

Slav. šolskim vodstvom

se udano priporočam za cenj. naročila šolskih tiskovin

Z odličnim spoštovanjem

Iv. Pr. Lampret, tiskarna v Kranju.

Naročajte si prezanimivo knjigo

**Bahovi huzarji
in Iliri.**

Starina slovenskih pisateljev, J. Trdina nam popisuje v tej knjigi osebe in dogodke na Hrvaškem, v oni za hrvaški narod žalostni dobi za zloglasnega Bahovega absolutizma, ko so tudi nekateri naši rojaki igrali pomenljive, pa ne vselej častne vloge. Trdina je znan izborni stilist, način njegovega pripovedovanja je zanimiv, njegov jezik v resnici naroden, bogat in izbrušen.

Kdor si hoče razširiti svoje znanje iz polpreteklosti hrvaškega in deloma tudi našega naroda ter se obenem prijetno zabavati, naj si naroči to knjigo pri založniku

L. Schwentnerju v Ljubljani.

Cena broš. 3 K, po pošti 3 K 20 h.

JOSIP WEIBL

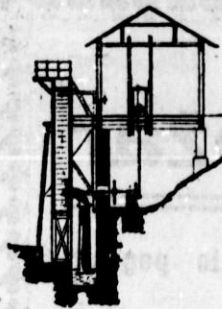
J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA, Slomškove ulice št. 4

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Žično omrežje na stroj, obhajljive mlize, ograje na mirodvoru, obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stólpne križe, štedilnike i. t. d. 125-38

Špecialiteta: valjični zastori (Rollbalken).

G. Tönnies

17-38

tovarna za stroje, železo in kovin-
livarna v Ljubljani priporoča
kot posebnost žage in vse
stroje za obdelovanje lesa.

Francis-turbine osobito za
žagine naprave zvezane neposredno
z vratilom. Sesalno-genera-
torski plinski motorji, naj-
cenejša gonilna sila 1 do 3 vin.
za konjsko silo in uro.

62-49

Trgovina z železnino in špecerijskim blagom**„MERKUR“ Peter Majdič v Kranju.**

Priporoča bogato zalogo po nizki ceni, kuhinjsko posodo, mizarско, ključavničarsko, kovaško, zidarsko, črevljarsko orodje in orodje za poljedelce, kakor **pluge, lemeža, vile, železne brane, motike, sekire, železne grablje; nadalje štedilna ognjišča, nagrobne križe, vodne žage, ple,** kovanje za okna in vrata, žico, žičnike, katanovo lepko, železno in pocinkano ploščevino, karbolinej, trsje za obiljanje

stropov, vlite kotle. Ve-
liko izber **slamareznic,**
plaht za vozove, železnih
peči,

**Roman- in Portland-
cement, traverze,
stare, železniške
šine**

šine za kolesa, podvozi
in drugo železo, sesalke
za vodnjake, cevi in vsako-
vrstno špecerijsko blago.
**Zaloga svetilk, zaloga
različnih barv.**

Izhaja vsako soboto zvečer, če je ta dan praznik, pa dan poprej. — Velja po pošti prejemam za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četr leta 1 K. Za druge države stane K 5'60. Za Kranj brez pošiljanja na dom stane za celo leto 3 K, za pol leta K 1'50. Dostavljanje na dom stane za celo leto 60 vinarjev več. Posamezne številke stanejo 8 vinarjev. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se za pettivrsto 10 vinarjev, če se tiska enkrat, 8 vinarjev, če se tiska dvakrat, če se tiska večkrat, pa po dogovoru. Uredništvo in upravnništvo se nahaja v hiši št. 105 nasproti župne cerkve. — Upravnistvu naj se blagovoljivo pošiljati naročnine reklamačje, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.